



W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GAZETA CZĘSTOCHOWSKA

Pod kierunkiem
A TRZEBIŃSKIEGO

ADMINISTRACJA
Częstochowa II-ga Aleja Nr. 43

4 strony 4-ej.

Cena 3 kop.

dziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

"EON" W. KRZEMIŃSKIEGO
(Najstarszy w Królestwie)

e) **Żupelna zmiana programu!**

atury) **Złoczyńca XX wieku** (dramat)

rogami (dramat) **Szalona gęś** (komiczny)

ifie **Dafnie** (fantazja artystyczna w kolorach)

środy seansy

A I R Żywe akwarele.



Teatr "EON"

Zmiana programu **SUBOTA** W Kalloskopach wystawiono: nową serję widoków z podróży.

Ceny miejsc zwykłe. — — — Szczegóły w afiszach i programach. — —

LEKARZ-DENTYSTA GREJNIEC

w CZĘSTOCHOWIE,

I Aleja Nr. 10, dom p. Rajcherowej,
Przyjmuje codziennie od 9—1 rano i
od 3—7 wiecz.

Poleca Nr. 1 swego wydawnictwa,
poświęconego krzewieniu zasad zę-
bolecznictwa wśród mas najszerszych
p. l. „Ogólne zasady pielęgnowania
zębów i jamy ustnej”. Cena 5 i 10 k.
Ządać w księgarniach! 20

LEKARZ-DENTYSTA

Artur Broniatowski

przyjmuje codziennie od 9—1 i od
3—7 p. p.

Aleja Nr 8, pierwsze piętro dom p. Rygockiej.

Uwagi na czasie.

—o—

IV.

(Z powodu walnego zgromadzenia T-wa
pożyczkowo-oszczędnościowego).

Juz od 5-ciu czy 6-ciu lat na ogólnych zebraniach Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego stale spadają z porządku dziennego obrad wnioski zarządu i członków, chociaż zebrania te ciągną się zwykle do późnej godziny w noc.

Przyczyna tego zjawiska leży w tem, że zbyt wiele tracimy czasu na podział zysków i zatwierdzanie budżetu wydatków. — Tymczasem na krytyce odnoszonych projektów władz Towarzystwa

zwykle wyczerpuje się nasza energia i przechodzi drogocenny czas do tego stopnia, że gdy nadchodzą wnioski, to wtedy brak nam i energii i czasu na tak pożyteczną, bo twórczą pracę, jak rozpatrywanie nowych projektów, które, przechodząc z zamierzeń w czyn, mogą wlać do życia Towarzystwa ożywcze prądy, stworzyć nowe kulturalno-społeczne udogodnienia. Ale, widocznie, my wolimy prowadzić spory, aniżeli budować gmachy własnej pomysłowości.

I praca twórcza ustąpić musi i to bynajmniej nie krytyce rzeczowej, do której potrzeba wiadomości fachowych i wielkiej bezstronności, ale zwykłemu zrządzeniu, które swój upust znajduje w zwykłym przypinaniu łałek i chwytaniu za słówka, lub też porachunkom osobistym.

My wogół einaczej niepostępujemy w życiu społecznym. Ciągłe warcholenie, ambicje podrażnione lub interesa osobiste, grają niejednokrotnie rolę decydującą w naszym ogólnym życiu. Co krok napotykaemy ludzi uprawiających bezkarnie bandytyzm duchowy.

Z tą wadą wchodzimy jako członkowie Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego na ogólne zebranie i siejemy tam jad zgnilizny, oraz rozkład moralny.

Instytucja nasza rozwinęła się imponująco, daje nam tak tani kredyt, jakiego inne instytucje dać nie mogą, a my, zamiast uznania dla ogólnej działalności władz Towarzystwa, w podziękę im za to wypowiadamy walkę, jak gdyby to nie byli nasi zaufani.

Jeśli kto z Zarządu lub Rady zawnił względem Towarzystwa, to porachujemy się z nim przy nowych wyborach, oddając głos na innego kandydata, lub wprost uchwalmy mu wotum nieufności, ale przy podziale zysków i wyznaczeniu budżetu zajmujemy się tyl-

ko temi, a nie innemi kwestjami spokojnie i z godnością, bez osobistych wycieczek.

Również nie wrzaski i tupanie nogami, ale głębokie zastanowienie się nad wypowiedzianymi z mównicy poglądami, powinno zaprzętać myśl naszą, aby, gdy zapyta się przewodniczący o decyzję naszą, można było świadomie opowiedzieć się po tej lub innej stronie, gdzie słusznosc spoczywa.

Widzimy, że źle jest tak, jak jest, i że potrzeba poprawy nas samych i reformy urzędów.

Jeden z członków komisji rewizyjnej, p. Jabłoński, w początkach istnienia naszego Towarzystwa wypowiedział się już w pierwszym roku istnienia naszej instytucji na jednym z posiedzeń, że dla dobra Towarzystwa trzeba wprowadzić reprezentantów, bo nadejdą takie czasy, kiedy prywatnie się rozwieliżni.

Mówił on mniej więcej, że w początkach, kiedy Towarzystwo będzie miało skromne środki, „pozwolą wam (władzom Towarzystwa) pracować spokojnie nad rozwojem instytucji, lecz kiedy Towarzystwo się rozwinie, kiedy praca będzie się mogła opłacić, wtedy wypelną z ukrycia zawiści, oraz chciwość, i wywołają burzę, która będzie miała nawą naszego statku na wszystkie strony. Wtedy za pracę wam nie podziękują, ale powiedzą: idźcie precz”. I słowa te sprawdziły się w zupełności Walka o mandaty,—walka o zer, zastąpiła scieranie się zasad.

Nadeszły czasy walk osobistych, gdzie całą energię zużywamy na wzajemne zwalczanie się, zamiast oddania się pracy twórczej. Projekta kasy pogrzebowej, operacji pośrednictwa, budowy tanich domów dla członków, spraw oświatowych itp. inne pożyteczne sprawy spoczywają w uspieniu, — my zaś bierzemy się za tby o to, czy wziąć dy-

widny rubla więcej, lub mniej.

Jednym słowem dusza zbiorowa opanowana została przez błahostki — znaleźliśmy się w przeraźliwym zastoj.

Dzisiaj każdy to już rozumie, że zebrania nasze zbyt są liczne, że każdy w takich warunkach może sobie wytworzyć partję i rządzić niepodzielnie na ogólnem zebraniu, a przynajmniej paraliżować co tylko zechce.

Wobec tego czas wielki wprowadzić do ustroju naszego Towarzystwa reprezentantów, w przeciwnym zaś razie, panujące na ogólnych zebraniach niezdrowe stosunki mogą spowodzić niepożądane dla nas następstwo martwoty.

Niechaj żywi z życiem idą naprzód!

Boleszczye.

Szesnastoletni.

—x—

Formalnie uarto się u nas, że słowo młodzież oznacza tylko młodzież, kształcąca się w wyższych zakładach naukowych. Tak, jakby innej młodzieży polskiej nie byłoby! Zrozumiałe to zresztą, — nie toczy się u nas nigdy rozpraw publicznych na temat kwestji, związanych z młodzieżą nieuniwersytecką.

Czasami jeszcze, z powodu olbrzymiego, wprost nieprawdopodobnego procentu „analfabetyzmu, mówi się o dzieciach w wieku przedszkolnym. Lecz ta młodzież, którą zebrać można pod jednym tytułem: szesnastoletni, a więc będąca w wieku najbardziej decydującym o przyszłym życiu człowieka, — z wyjątkiem nielicznego jej procentu, kształcącego się w szkołach średnich — znajduje się poza nawiasem wszelkich starań i trosk społecznych.

Fabryka wyrobów cementowych majątku „OSTROWY”

J. C. W. Wielkiego Księcia **Michała Aleksandrowicza**.

Wyroby: dachówki, rur różnych wymiarów i form cegły, płyt podłogowych i troliarowych, różne ulepszenia fasad itp.

Przedstawicielstwo i biuro sprzedaży w firmie „Mot” w Częstochowie ul. Dojazd № 29 telefon № 203.

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI

Częstochowa, Aleja III-oja, dom własny.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

Założony w roku 1887

WYKONYWA RZEZBY POMNIKI. ROBOTY BUDOWLANE I SZTUKATERJE.

Telefon № 280.

RYDZEWSKI i S-ka

Biurowe Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13

TELEFON № 1.

Instalacje: Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na odległość. Oświetlenia młynów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociągi, centralne ogrzewanie. Skład materiałów technicznych i elektrotech.

Satyra i humor.

Oskarżony. Bo już był pusty, panie sędziu... Nie warto...

Dobre serce.

Sędzia do najętego zbroja, który za dziesięć marek zabił człowieka.
— Jak mogłeś za taką nędzną sumę zabić bliźniego?
— Tak to bywa, — odrzeczł lotr— gdy czek zańdło dobre ma serce.

Dylemat.

Sędzia: Powiedz mi, oskarżony, dlaczego znalazłszy pugilares z 20 rublami, nie odniosłeś go do policji?
Oskarżony: Było już po północy.
Sędzia:—Tak! A dlaczego nie odniosłeś pugilaresu rano—he?

KASZEL UPORCZYWY, KATAR ZANIEDBANY, NIEZYT OSKRZELI, KATAR, POZOSTAŁOŚĆ PO INFLUENZY
BYWAJĄ USUWANE DZIĘKI UŻYCIU
KAPSULEK COGNET
Jest to lek znakomity przeciwko wszystkim
CHOROBYM PŁUCNYM
PARTYŻ. Rue de Saintonge, 49 i wszystkie apteki.

! NAJNOWSZY WYNALEZEK !

Metal niespełający się. Wysoce interesujący dla każdego kto używa i wyrabia wszelkiego rodzaju narzędzia, jako to: Mesle, Stemple, Bory, Szelajzy i t.p. Jedyny do stalowania wszelkich narzędzi rolniczych i kopalnianych. **Zastępuje i jest trwalszy od wszystkich dotychczas używanych guztałi.** Pilniki z tego metalu (Champion Files) przetrzymują dwa angielskie lub cztery niemieckie. Nie przepala się i nie pęka, hartuje się bez napuszczania, tylko w zimnej wodzie bez specjalnej uwagi i umiejętności.
„The Anglo-American Manufacturing Co” New-York—Manchester. Przedstawiciel: **Zdzisław RYLSKI** Częstochowa Aleja II Nr. 33 Tel. 98

Fabryka wód mineralnych „ZDRÓJ” aptekarza St. Wągrowskiego

„ w Częstochowie III aleja № 62, tel. 31 „ZDRÓJ” Nagrodzona medalami

Podaje do ogólnej wiadomości, że pojawiły się syfony z wodą sodową nie pochodzącą z fabr. „Zdrój” z etykietami tudzież podobnymi do etykiet wyżej wymienionej fabryki, widocznie w celu wprowadzenia odbiorców w błąd. To zmusiło etykiety na wodę sodową zmienić w ten sposób, że jedna połowa etykiety będzie koloru białego, druga niebieskiego i na etykiecie wytryskujący „Zdrój”. Na wszystkich syfonach jest wpalona firma na szkło, na co uprzejmie proszę zwracać uwagę, gdyż inne syfony przyjmowane nie będą. Poleca wody mineralne w syfonach i fiaskach, lemoniady owocowe i kwas Szampański wyborny jako napój chłodzący. Wszystkie wody wyrabiane na kwasie węglanym płynnym. Z dniem 1 Maja rozpocznie się sezon picia wód mineralnych na szklanki w parku miejskim w altanie wprost pawilonu Tow. Akc. Zawiercie. Fabryka „Zdrój” posiada reprezentację kwasu węglanego pierwszej i najwikszej w kraju warszawskiej fabryki.

Dostawa wód na zabawę i przyjęcia. !!! Żądać wszędzie wyrobów fabr. „Zdrój” !!!

DLA PRENUMERATORÓW „Gazety Częstochowskiej”
15 książek za 1 rb. 20 kop.

Na mocy umowy z wydawnictwem „TANIEJ BIBLIOTEKI”, każdy prenumeratork „GAZETY CZĘSTOCHOWSKIEJ”, nabyć może niżej wymienione 20 TOMÓW, których cena księgarska wynosi 2 rb. 25 kop. za cenę wyjątkowo zniżoną tylko 1 rb. 20 kop.

Wykaz tomów:
Karol Libelt. **O miłości obojzyny.**
Artur Głeczyński. **Obrazki.**
W. K. Woycicki. **Amerycania,** powieść z życia Kościuszki
H. G. Wells. **Wojna dwóch światów,** powieść fantastyczna, z angielskiego, 2 tomy.
Włosa litwa. Nowele autorów litwskich, przełożył Herbaczowski.
A. J. Kuprin. **Oleśia,** powieść, tłómaczyła H. Olendzka.
Wł. Trampeżyński. **Dwa powrota na posadzkie.** Rok 1846 i 1848 oraz Proca w Moskwie.
Z. Barlkiewicz. **Maszeruj,** nowele różnych autorów.
W. M. Doroszewicz. **Opowiadania.**
Helena Böhlau. **Pół-zwierzak,** powieść w 2 tomach.
Leonidas Andrejew. **Życie człowieka,** w 5 obrazach z prologiem.
Edmund Bernstein. **Strajk,** jego istota i oddziaływanie.
Piotr Nansen. **Próba ogniewa,** nowela.

== Razem 15 tomów za 1.20 kop. ==

Zamówienia oraz należność nadawcą należy do Administracji „Gazety Częstochowskiej”. Zamiejscowi abonenci płać za koscia przesyłki 10 kop. Na życzenie wysyła się za zalicz. pocztow. (o 10 k. więcej)

H. ROCZAŁSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny
Częstochowa, Herby pr., Herby ros. i Granica
Kantor mieści się przy ul. Panny-Maryi Nr. 18 w oficynie na lewo (parter) Telefon 38.
W zakres operacji wchodzi: cienie i ekspedycja towarów przywozowych i wywozowych na warunkach najprzejrzystej.

Centralna Stacja Elektryczna w Częstochowie
Biurowo w gmachu Magistratu.
Sprzedaż i wynajem motorów elektrycznych na raty miesięczne i kwartalne.
Najtańsza i najdogodniejsza siła motoryczna dla fabryczek i warsztatów

„LECH” Kantor Przewozowy
Aleja 3-cia № 55, telef. 328.
Uskutecznią szybko i dokładnie przeprowadzki mieszkań, biur, fabryk i t. p. z gwarancją. Wysyła i odbiera wszelkie towary z kolei

ZAKŁAD artystyczno-fotograficzny Wacława Wesółowskiego w Częstochowie
róg II Alei i Teatralnej 26.
Wykonują wszelkie roboty wchodzące w zakres nowoczesnej fotografii po cenach przystępnych.

Zegarki „MOSEK” za 2 rub. 70 kop.
Męski zegarek znanej fabryki „Mosser” bardzo modny i piękny, grubości srebrnego rubla z prawdziwej czarnej stali, otwarty na 15 minut, do nakręcenia główki raz na 35 godzin z fantastycznym metal. cyfrybłatem z gwarancją na 6 lat tylko za 2 rub. 70 kop. z wkł. 5 rub. To same damskie 3.25. Przesyła 40 kop. Do każdego zegarka dodaje się dewizkę z brelokiem. Proszę odnieść się z zaufaniem Towar pierwszego gatunku.

Do składu zegarków Sz. J. Kuczerka, Warszawa Zielna 41.

„ARYSTOKRATYNA” Krem i proszek.
Odznaczony na wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.
„Arystokratyna” działa przez swą zawartość węgliku antyseptycznie i orzeźwiająco, już po krótkim użyciu — staje się płeć lśniącą białą i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku.
Piegł, zmarszczki, węgry, złote plamy „Arystokratyna” usuwa po kilkurazowym użyciu.

! ŻYŻAĆ SKŁADACH APTECZNYCH I APTEKACH.
Główny skład na Król. i Cesarstwo w skądzie aptecznym **WACŁAWA ORZEŁ w Częstochowie, III Aleja Nr. 48.**

Rupieć bryczkę jednokonną, używaną Szkoła 10. 786

Pomocnik Ogrodnicy potrzebny zaraz, w rękni na miejscu Kaszyński Zawiercie-Argentyna ul. Leś a 3 788

Bardzo tanio Sprzedaje się kinematograf w dobrym punkcie z budynkiem wielkości 12 mt. na 8 Zawiercie Białowska 12 787

Pokój umebłowany z utrzymaniem Teatralna 12 m. 2. 773

Cegielnia z cokołwitem urządzeniem, do sprzedania lub do wdzierżawienia w Podgłę królewskim. Wiadomość w mlynie. 762

Mieszkania letnie we dworze z parkiem i ogrodem wiadomość Aleja II 37 sklep Proszkowskiej 780

PZYJECHAŁ ZNANY Chiromant - fizjonomista WACŁAW PYFFEL
Przepowiada: przeszłość, terażniejszość i przyszłość; także przepowiada wypadki, mogące przytrafić się w przyszł. i Przymje codziennie od 10 do 2 po poł. i od 4 do 9 wieczorem. Adres: Częstochowa, I Aleja Nr. 12. 774

Do sprzedania AMERYKAN
używany, w dobrym stanie. Blizsze wiadomości w Zarządzie Rzeźni Miejskiej tel. 245

Wózek dziecienny dwukółowy sprzedam Szkoła 8 m. 5.— 800

Znaleziono portmoneczkę z pieniędzmi, można odebrać za twórtom koscia ogłoszenie w adminis. racy Gazety 802

Potrzebna sklepowa, zaraz. Wiadomość piekarnia „pod te atrum” 798

Zaraz odnajmę pokoje, 2 kuchnia, zlew, wodociąg, balkon. Ogrodowa 6 m. 28 799

Bryczkę sprzedam, Krakowska 15 u Świętego 798

Shlep spoyżony sprzedam za bososa w najlepszym punkcie Aleja III 71 m. 3 Bielski. 803

Znaleziono księżeczkę oszczędności Banku Państwa w Łodzi na imię Wrota Rychnera. Odebrać można na koszt ogłoszenia w administracji Gazety — 80.

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA PRZYJMUKĄ. Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 43—w Zawierciu księ-garnia p. K. Lubcke i S-ka, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumera ty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 1/2 kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnośnieniem do domów. **|| Ceny ogłosen:** Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40 po tekście k. 15, obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 20. Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20.